

Оцінка рівня фінансової децентралізації місцевих бюджетів: приклад України

Подальше удосконалення фінансових відносин на місцевому рівні та розвиток місцевих бюджетів відбуваються в умовах фінансової децентралізації, що передбачає посилення ролі органів місцевого самоврядування в питаннях залучення необхідних фінансових ресурсів для забезпечення соціально-економічного розвитку територій. Метою статті є виявлення впливу процесу децентралізації на стан місцевих бюджетів і розробка науково-методичного підходу до оцінки рівня фінансової децентралізації місцевих бюджетів на прикладі України за 2010–2019 роки. Розроблена методика інтегральної оцінки рівня фінансової децентралізації місцевого самоврядування складається з шести послідовних етапів. Зроблено порівняльний аналіз динаміки показників виконання місцевих бюджетів України за доходами, видатками та трансфертами з використанням інтегрального індексу, отриманого за допомогою проведення таксоно-мічного аналізу. В результаті оцінювання ефективності реалізації основних засад фінансової децентралізації обґрунтовано доцільність розрахунку інтегрального показника фінансової децентралізації місцевих бюджетів, який формується за допомогою проміжних індикаторів автономії покриття видатків та формування доходів як на основі власних джерел, так і з врахуванням отриманих державних трансфертів для виконання власних та делегованих повноважень органів місцевого самоврядування. Практична реалізація запропонованого методу дозволяє оцінити рівні фінансової децентрації місцевих бюджетів для встановлення ступеня фінансової автономії та фінансової самодостатності територій. Отримані результати повинні враховуватися при визначенні результативності фінансового забезпечення місцевих бюджетів в процесі соціально-економічного розвитку регіонів.

Ключові слова: місцеві фінанси, доходи, витрати, трансферти, органи місцевого самоврядування

Класифікація JEL: H72, H79

Стаття знаходиться у відкритому доступі і може розповсюджуватися на умовах ліцензії [Creative Commons Attribution 4.0 International license](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/), що дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії за умови наявності відповідного посилання на оригінальну версію статті.

Надежда Дехтяр, Катарина Валаскова, Ольга Дейнека, Наталия Пигуль

Оценка уровня финансовой децентрализации местных бюджетов: пример Украины

Дальнейшее усовершенствование финансовых отношений на местном уровне и развитие местных бюджетов происходят в условиях финансовой децентрализации, что предусматривает усиление роли органов местного самоуправления в вопросах привлечения необходимых финансовых ресурсов для обеспечения социально-экономического развития территорий. Цель статьи – выявить влияние процесса децентрализации на состояние местных бюджетов и разработать научно-методический подход к оценке уровня финансовой децентрализации местных бюджетов на примере Украины за 2010–2019 годы. Разработанная методика интегральной оценки уровня финансовой децентрализации местного самоуправления состоит из шести последовательных этапов. Проведен сравнительный анализ динамики показателей исполнения местных бюджетов Украины по доходам, затратам и трансфертам с использованием интегрального индекса, полученного путем проведения таксономического анализа. В результате оценки эффективности реализации основ финансовой децентрализации обоснована целесообразность расчета интегрального показателя финансовой децентрализации местных бюджетов, который формируется с помощью промежуточных индикаторов автономии покрытия издержек и формирования доходов как на основании собственных средств, так и с учетом полученных государственных трансфертов для исполнения собственных и делегированных полномочий органов местного самоуправления. Практическая реализация предложенного метода позволяет оценить уровни финансовой децентрализации местных бюджетов для установления степени финансовой автономии и финансовой самодостаточности территорий. Полученные результаты должны быть учтены при определении результативности финансового обеспечения местных бюджетов в процессе социально-экономического развития регионов.

Ключевые слова: местные финансы, доходы, затраты, трансферты, органы местного самоуправления

Классификация JEL: H72, H79

Статья находится в открытом доступе и может распространяться на условиях лицензии [Creative Commons Attribution 4.0 International license](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/), что позволяет неограниченное повторное использование, распространение и воспроизведение на любом носителе при условии наличия соответствующей ссылки на оригинальную версию статьи.